

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪВЕТ

Откъс от заключенията на Европейския съвет от 26—27 юни 2014 г. във връзка с пространството на свобода, сигурност и правосъдие и някои свързани хоризонтални въпроси

(2014/C 240/05)

(...) Европейският съвет определи стратегическите насоки за законодателното и оперативното планиране през следващите години по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие (вж. в глава I по-долу) и също така разгледа някои свързани с това хоризонтални въпроси. (...)

I. СВОБОДА, СИГУРНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

1. Една от основните цели на Съюза е изграждането на пространство на свобода, сигурност и правосъдие без вътрешни граници и при пълно зачитане на основните права. За целта е необходимо да се предприемат съгласувани мерки на политиката по отношение на убежището, имиграцията, границите, полицейското и съдебното сътрудничество, в съответствие с Договорите и протоколите към тях.
2. Всички измерения на Европа, която защитава своите граждани и предлага ефективни права на хората в Съюза и извън него, са взаимосвързани. Успехът или провалът в една сфера зависят от резултатите в други сфери, както и от взаимодействията със съответните области на политиката. Отговорът на много от предизвикателствата в пространството на свобода, сигурност и правосъдие се корени в отношенията с трети страни, което изисква да се подобри връзката между вътрешните и външните политики на ЕС. Това трябва да бъде отразено в сътрудничеството между институциите и органите на ЕС.
3. Въз основа на предходните програми, понастоящем водещият приоритет е последователното транспониране, ефективното прилагане и консолидирането на установените правни инструменти и мерки на политиката. Решаващо значение ще имат засилването на оперативното сътрудничество, като се използва потенциалът на иновациите в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), укрепването на ролята на различните агенции на ЕС и осигуряването на стратегическо използване на фондовете на ЕС.
4. При по-нататъшното развитие на пространството на свобода, сигурност и правосъдие през следващите години от първостепенно значение ще бъде да се гарантира защитата и развитието на основните права, в т.ч. защитата на личните данни, като същевременно се обърне внимание на въпросите на сигурността, включително в отношенията с трети страни, и до 2015 г. да се приеме стабилна обща рамка на ЕС за защита на личните данни.
5. Изправен пред предизвикателства като нестабилност в много части на света, както и пред демографски тенденции в световен и европейски мащаб, Съюзът се нуждае от ефикасна и добре управлявана политика в областта на миграцията, убежището и границите, ръководена от заложените в Договора принципи на солидарност и справедливо разпределение на отговорностите в съответствие с член 80 от ДФЕС и неговото ефективно прилагане. Необходим е цялостен подход, при който да се извличат максимални ползи от законната миграция и да се предлага защита на нуждаещите се, като същевременно се действа решително срещу незаконната миграция и се управляват ефикасно външните граници на ЕС.

6. За да бъде и напред привлекателна дестинация за притежаващите талант и умения, Европа трябва да разработи стратегии за максимално използване на възможностите, които предоставя законната миграция, посредством последователни и ефикасни правила и въз основа на диалог с деловите среди и социалните партньори. Съюзът следва също да подпомага държавите членки в усилията им за провеждане на политики за активна интеграция, които благоприятстват социалното сближаване и икономическата динамика.
 7. Ангажиментът на Съюза за международна закрила налага провеждането на убедителна европейска политика в областта на убежището, основана на солидарност и отговорност. Абсолютен приоритет е пълното транспортиране и ефективното прилагане на общата европейска система за убежище. Това следва да доведе до високи общи стандарти и засилено сътрудничество, като се създадат равни условия, при които търсещите убежище лица разполагат с процедурни гаранции и защита, които са еднакви навсякъде в Съюза. Всичко това следва да върви ръка за ръка със засилване на ролята на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), по-специално при утвърждаване на еднаквото прилагане на достиженията на правото на ЕС. Сближаването на практиките ще засили взаимното доверие и ще даде възможност за предприемането на нови стъпки в бъдеще.
 8. Работата по отношение на дълбоките причини за незаконните миграционни потоци е съществена част от политиката на ЕС в областта на миграцията. Това, наред с предотвратяването на незаконната миграция и мерките в тази област, ще спомогне да се избегнат загуби на човешки живот сред мигрантите, които приемат опасни пътувания. Устойчиво решение може да бъде намерено единствено посредством засилване на сътрудничеството с държавите на произход и транзит, включително чрез подкрепа за подобряване на техния капацитет в областта на миграцията и управлението на границите. Политиките в областта на миграцията трябва да се превърнат в много по-солидна неразделна част от външната политика на Съюза и политиката му за развитие, като се прилага принципът „повече усилия за повече помощ“ и за основа служи глобалният подход към миграцията и мобилността. Следва да се постави акцент върху следните елементи:
 - укрепване и разширяване на обхвата на регионалните програми за закрила, по-специално в близост до региони на произход, в тясно сътрудничество с Върховния комисариат за бежанците на ООН; увеличаване на приноса към усилията в световен мащаб за презаселване, особено предвид сегашната продължителна криза в Сирия;
 - по-решителни усилия срещу незаконното превеждане през граница и трафика на хора, като се постави акцент върху приоритетни страни и миграционни маршрути;
 - установяване на ефективна обща политика на връщане и привеждане в сила на задълженията за обратно приемане в споразуменията с трети държави;
 - изпълнение в пълна степен на дейностите, набелязани от Работната група по въпросите на Средиземноморието.
 9. Шенгенското пространство, което позволява на хората да пътуват без проверки по вътрешните граници, и нарастващият брой на хората, пътуващи до ЕС, налагат ефективно управление на общите външни граници на ЕС, за да се гарантира стабилна защита. Съюзът трябва да мобилизира всички инструменти, с които разполага, за да подпомогне държавите членки при изпълнението на техните задачи. За тази цел:
 - интегрираното управление на външните граници следва да бъде модернизирано по икономически ефективен начин, за да се осигури интелигентно управление на границите със система за влизане/излизане и програма за регистрирани пътници, с подкрепата на новата Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (eu-LISA);
 - в качеството си на инструмент за европейска солидарност в областта на управлението на границите Frontex следва да засили оперативното подпомагане, по-специално с цел подкрепа на държавите членки, подложени на силен натиск по външните граници, и да повиши капацитета си за реакция на бързи промени в миграционните потоци, като използва в пълна степен новата европейска система за наблюдение на границите EUROSUR;
 - във връзка с дългосрочното развитие на Frontex следва да се проучи възможността за създаване на европейска система за гранична охрана, за да се подобрят способностите за контрол и наблюдение по външните ни граници.
- Същевременно е необходимо да се модернизира общата визова политика чрез улесняване на пътуванията, съобразени със законовите изисквания, и на засиленото консулско сътрудничество в рамките на Шенген на местно равнище, като същевременно се поддържа високо ниво на сигурност и се прилага новата система за управление на Шенгенското пространство.

10. От съществено значение е на европейските граждани да се гарантира истинско пространство на сигурност чрез оперативно полицейско сътрудничество и предотвратяване на тежката и организираната престъпност, включително на трафика на хора и незаконното им превеждане през граница и корупцията, и борба с тези явления. Същевременно е необходима ефективна политика на ЕС за борба с тероризма, при която всички участници работят в тясно сътрудничество и която обединява вътрешните и външните аспекти на борбата с тероризма. В този контекст Европейският съвет потвърждава отново ролята на координатора на ЕС за борба с тероризма. В борбата си с престъпността и тероризма Съюзът следва да подкрепя националните органи, като мобилизира всички инструменти на съдебното и полицейското сътрудничество при засилена роля на Европол и Евроюст за целите на координацията, включително посредством:
- преглед и актуализиране на вътрешната стратегия за сигурност до средата на 2015 г.;
 - подобряване на трансграничния обмен на информация, включително относно съдимостта;
 - доразработване на цялостен подход към киберсигурността и киберпрестъпността;
 - предотвратяване на радикализацията и екстремизма и действия спрямо явленията чуждестранни бойци, включително чрез ефективно използване на съществуващите инструменти за подаване на сигнали в целия ЕС и разработване на инструменти като системата на ЕС за резервационни данни на пътниците.
11. Безпрепятственото функциониране на едно истинско европейско пространство на правосъдие, при зачитане на различните правни системи и традиции на държавите членки, е от жизненоважно значение за ЕС. В това отношение допълнително следва да се засили взаимното доверие между отделните правосъдни системи. Една стабилна европейска политика в областта на правосъдието ще допринесе за икономическия растеж, като подпомогне предприятията и потребителите да се възползват от надеждна бизнес среда в рамките на вътрешния пазар. Изискват се допълнителни действия с цел:
- да се утвърждава съгласуваността и яснотата на законодателството на ЕС за гражданите и предприятията;
 - да се улесни достъпът до правосъдие; да се утвърдят ефективни правни средства за защита и използването на технологични иновации, включително използването на електронното правосъдие;
 - да продължат усилията за укрепване на правата на обвиняемите и заподозрените лица в наказателните производства;
 - да се проучат възможностите за укрепване на правата на хората, по-специално на децата, при съдебните производства, за да се улесни изпълнението на съдебните решения в областта на семейното право и по гражданскоправни и търговски дела с трансгранични последици;
 - да се подобри защитата на жертвите;
 - да се подобри взаимното признаване на решения и на съдебни решения по гражданскоправни и наказателноправни въпроси;
 - да се засили обменът на информация между органите на държавите членки;
 - да се води борба с измамите и шетите, нанесени на бюджета на ЕС, включително чрез постигане на напредък в преговорите относно Европейската прокуратура;
 - да се улесняват трансграничните дейности и оперативното сътрудничество;
 - да се насърчава обучението на практикуващи юристи;
 - да се мобилизира експертният опит на съответните агенции на ЕС, като Евроюст и Агенцията на Европейския съюз за основните права.
12. Като една от основните свободи на Европейския съюз, правото на гражданите на ЕС да се придвижват свободно и да пребивават и работят в други държави членки трябва да бъде защитено, включително от евентуални злоупотреби и измами.
13. Европейският съвет призовава институциите на ЕС и държавите членки да предприемат подходящите законодателни и оперативни последващи действия във връзка с настоящите насоки и ще осъществи междинен преглед през 2017 г.